Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW

Wetgeving en Juridische Zaken

Van
[redacted]

Datum
14 april 2023

Referentie
37910692

Bijlagen
2

Intern OCW afgestemd
HOenS

nota

MvA wetsvoorstel herinvoering loting

Aanleiding

De Eerste Kamer (EK) heeft 22 maart jl. het definitieve voorlopig verslag uitgebracht bij het wetsvoorstel *ter toevoeging van decentrale loting als selectiemethode voor opleidingen met capaciteitsfixus in het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek*. In de bijgevoegde Memorie van Antwoord (MvA) worden deze vragen van de EK beantwoord.

De EK heeft verzocht binnen 4 weken te reageren. Als de MvA na 28 april a.s. wordt verstuurd, moet een uitstelbrief worden verstuurd.

U ontvangt hierbij ook de gelakte beslisnota die met het sturen van de MvA openbaar wordt gemaakt.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan de MvA door ondertekening van:
- de MvA; en
- de aanbiedingsbrief aan de EK.

Kernpunten

- De Tweede Kamer is 14 februari jl. akkoord gegaan met dit wetsvoorstel.
- Bij het wetsvoorstel is een amendement van VVD aangenomen dat ervoor zorgt dat het wordt toegestaan om studenten voor de loting af te wijzen op grond van de scores op de kwalitatieve selectiecriteria.
- Inbreng is geleverd door de leden van de fracties van VVD, D66 en GroenLinks en PvdA gezamenlijk.

Toelichting

Voorlopig verslag EK

De leden van de fracties van VVD, D66 en GroenLinks en PvdA gezamenlijk hebben vragen gesteld over het wetsvoorstel. Deze inbreng zag onder andere op:

- *Aangenomen amendement VVD*
  - Er wordt gevraagd naar de verhouding van het aangenomen amendement met de doelstelling van het wetsvoorstel om te zorgen voor meer kansengelijkheid.
  - U geeft in reactie hierop aan dat u aandringt bij instellingen op het zorgvuldig gebruik van de mogelijkheden die het aangenomen

amendement biedt. Daarnaast hebben UNL en NFU in een toegezonden brief laten weten dat dat zij 'de laagst scorende groep' interpreteren als de groep die niet heeft voldaan aan enige inspanningsverplichting in de selectieprocedure. U verwijst daarbij naar de brief die u hierover aan de Tweede Kamer heeft gestuurd.
- Ook wordt gevraagd om niet meer de naam 'Klaas Visser-model te gebruiken voor de opties die het amendement mogelijk maakt. U geeft aan hiermee akkoord te gaan.

- *Inspectierapport*
  - Er worden vragen gesteld over de kans dat het inspectierapport leidt tot nieuwe wetgeving, de wijze waarop wordt besloten om hier wel of niet toe over te gaan en de tijdlijn van een eventueel nieuw wetsvoorstel.
  - In de beantwoording wordt aangegeven dat de regering goed de tijd wil nemen om het rapport en de aanbevelingen van de inspectie te bestuderen. Het is daarom nu nog te vroeg om na te denken over een eventueel nieuw wetsvoorstel.
  - Na de zomer komt de regering met een reactie op het inspectierapport.
- *Kansengelijkheid*
  - Er worden meerdere vragen gesteld over kansengelijkheid.
  - Zo wordt er een vraag gesteld over de stelling dat jongens vaker laatbloeiers zijn en het effect van het voorliggende wetsvoorstel op de studentenpopulatie bij selecterende opleidingen. U geeft aan dat opleidingen die selecteren zich meer richten op prestaties uit het verleden en minder kijken naar toekomstig potentieel. Dit kan voor laatbloeiers nadelig uitpakken volgens de inspectie. Met dit wetsvoorstel wordt het voor opleidingen straks mogelijk om te kiezen voor (gewogen of ongewogen) loting. Hiermee wordt het mogelijk voor instellingen om meer rekening te houden met zogenaamde laatbloeiers en het onderstreept daarmee de wenselijkheid van het wetsvoorstel.
  - Ook wordt er gevraagd naar (commerciële) trainingen voor de decentrale selectie en de uitwerking daarvan. In de beantwoording geeft u aan dat de regering dit onwenselijk vindt. Aspirant-studenten hebben ongelijke mogelijkheden om hier gebruik van te maken. Het wetsvoorstel beoogt met toevoeging van loting aan het instrumentarium van selectie instellingen de mogelijkheid te geven om in hun selectieprocedures andere keuzes te maken, die meer recht doen aan de kansengelijkheid. Daarmee kunnen opleidingen de invloed van bijles op een selectieprocedure voorkomen.
  - Tot slot wordt een vraag gesteld of dit wetsvoorstel het mogelijk maakt dat de studentenpopulatie een goede afspiegeling wordt van de samenleving. In de beantwoording wordt aangegeven dat momenteel niet is toegestaan om bij de selectie te selecteren op grond van persoons- of achtergrondkenmerken. Bij de vormgeving van de selectieprocedure kunnen instellingen wel rekening houden met de doelpopulatie. Ook in de evaluatie van selectieprocedures kunnen opleidingen aandacht schenken aan een mogelijke bias in de gehanteerde selectie-instrumenten. Hoe instellingen hun selectieprocedures kunnen verbeteren met oog op kansengelijkheid is onderdeel van de gesprekken die momenteel worden gevoerd met instellingen, studenten en experts.